

**МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ОБ'ЄКТАМИ
ГОСПОДАРЮВАННЯ НА ЗАСАДАХ МАРКЕТИНГУ**

Курепін В.М.,

старший викладач кафедри

методики професійного навчання

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Іваненко В.С.,

студентка інженерно-енергетичного факультету

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

В статті звернена увага на деякі питання екологічної стратегії об'єктів господарювання, планування та здійснення природоохоронної діяльності, раціонального використання природних ресурсів та підвищення рівня екологічної безпеки підприємств, впровадження системи екологічного менеджменту.

Ключеві слова: *екологічна ситуація, маркетинг, управління, інформаційна відкритість, об'єкт господарювання, природне середовище.*

Нинішня екологічна ситуація в Україні, яка формувалась впродовж тривалого часу через нехтування об'єктивними законами розвитку і відтворення природних геосистем, характеризується як кризова. Територія України відзначається надмірним техно- і антропогенним навантаженням на природне середовище та високим ступенем його забруднення. У процесі довготривалої дії забруднювачів погіршуються чи порушуються основні природні, соціально-економічні функції природного середовища [1]. Це ускладнює життя всіх живих організмів, а особливо негативно впливає на стан здоров'я та тривалість життя людей: за даними ВООЗ українці живуть в середньому на 10 років менше, ніж європейці та жителі багатьох інших країн світу.

Процеси функціонування та розвитку об'єктів господарювання у сучасних умовах залежать від різномірних чинників зовнішнього середовища. Одним із таких чинників є довкілля. Більш широко йдеться про комплекс екологічних чинників (забруднення різних компонентів довкілля, використання природних

ресурсів, відтворення природно-ресурсного потенціалу тощо), який, з одного боку, у формі простору чи сировини забезпечує економічний розвиток та його переваги, а з іншого, – спричиняє небезпечні ситуації, що мають як техногенний, так і природний характер і супроводжуються екологічними та пов'язаними з ними соціальними збитками.

Екологічна політика є основою для визначення екологічної стратегії об'єктів господарювання, планування та здійснення його природоохоронної діяльності, раціонального використання природних ресурсів та підвищення рівня екологічної безпеки виробничих структурних об'єктів підприємств.

Удосконалення управління екологічною безпекою потребує маркетингового підходу, у якому головна ідея полягає, як відомо, в орієнтації на споживача, його потреби, запити та інтереси. Специфіка орієнтації на пріоритети екологічної безпеки при цьому полягає в тому, що підприємства та навколишній соціум потребують безпечного навколишнього природного середовища, відсутності екологічно спричинених загроз для життя, здоров'я та добробуту як у теперішній момент, так і в перспективі. Тобто вирішення проблеми екологічної безпеки в економічних системах наразі потребує не лише традиційних для екологічного управління вдосконалень, зокрема, відносно адміністративних та економічних екологоекономічних важелів та інструментів, а впровадження нових механізмів, що працюють на принципах маркетингових концепцій.

Об'єкти господарювання повинні постійно удосконалювати підходи до управління своєю діяльністю у галузі охорони навколишнього середовища та впроваджувати систему екологічного менеджменту відповідно до міжнародного стандарту ISO 14001 як невід'ємної складової інтегрованої системи менеджменту. На основі цього стандарту розробляти та реалізувати низку заходів, які спрямовані на охорону і раціональне використання водних ресурсів, атмосферного повітря, надр, земельних ресурсів та поводження з відходами з урахуванням положень, завдань та цілей стратегії державної екологічної політики України на період до 2020 року та інших законодавчих і нормативних документів [2].

Керуючись у своїй діяльності принципом інформаційної відкритості та прозорості, об'єкти господарювання повинні бути відкриті до взаємодії з усіма зацікавленими сторонами щодо питань можливого екологічного та соціального впливу господарської діяльності. Порядок взаємодії із зацікавленими сторонами, який розповсюджується на всі види діяльності підприємств та застосовується до проектів, які мають значний вплив на довкілля та життя громад або до яких виявлений інтерес зацікавлених сторін. Щорічна розробка та фінансування планів комплексних природоохоронних заходів, спрямованих на охорону атмосферного повітря, охорону та раціональне використання водних ресурсів, охорону та раціональне використання надр і земельних ресурсів, а також поводження з відходами.

Однією з умовою впровадження системи екологічного менеджменту на об'єктах господарювання є оприлюднення річних звітів, де йдеться про заходи, яких вживаються для зменшення свого впливу на навколишнє середовище; підготовка та подання до державних органів виконавчої влади та управлінь статистики звітності щодо показників впливу господарської діяльності на навколишнє середовище, а також звіти щодо виконання планів природоохоронних заходів [3]. Маючи на меті мінімізувати вплив на навколишнє середовище екологічний менеджмент передбачає екологічну оцінку господарської діяльності на усіх етапах – від розробки проектів (планування проектів, підготовка техніко-економічних обґрунтувань) до реалізації проектів, відповідно до чинного законодавства України та з урахуванням принципів європейського екологічного права.

Таким чином, вирішення проблем екологічної безпеки на об'єктах господарювання потребує поряд із традиційними для екологічного управління вдосконаленнями впровадження нового механізму, що функціонує на засадах маркетингу.

Література:

1. Бобровська Н. В. Еколого-орієнтований підхід у забезпеченні сталого розвитку аграрного сектору / О. М. Вишнеvsька, Н. В. Бобровська // Економіст. – 2013. – № 6. – С. 46-49.
2. Екологічна психологія та психопедагогіка у системі підготовки майбутніх викладачів аграрної галузі / К. М. Горбунова, В. М. Курепін, К. О. Яблуновська // Розвиток українського села – основа аграрної реформи в Україні : матеріали причорноморської регіональної науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу, м. Миколаїв, 25 – 27 квітня 2018 р. – Миколаїв : МНАУ, 2018. – С. 107-111.
3. Бобровська Н. В. Еколого-економічні аспекти використання природних ресурсів / Н. В. Бобровська // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2013. – Вип. 4 (74), Т. 1, – С. 70-77.

The article focuses on some issues of the environmental strategy of business entities, planning and implementation of environmental activities, rational use of natural resources and improving the level of environmental safety of enterprises, the implementation of environmental management.

Keywords: *environmental situation, marketing, management, information openness, facility, natural environment.*